

## Tematyka kompleksowa – Wiosenne sprzątanie

29.03.2021r.

### Zajęcia przyrodnicze – „Dżdżownica”-

- wysłuchanie opowiadania Moniki Niewielskiej „**Dżdżownica Matylda**”
- omówienie wyglądu i życia dżdżownic
- zabawy badawcze – prowadzenie obserwacji budowy zewnętrznej dżdżownicy i jej zachowania
- doskonalenie umiejętności stawiania hipotez, sprawdzania ich i wyciągania wniosków.
- wykonanie prac przez dzieci według własnych pomysłów

#### 1. Zagadka dla dziecka:

Mała, zwinna, korytaże drąży w ziemi,  
Pomaga rosnać roślinkom, wszyscy to wiemy - (dżdżownica)

#### 2. Wysłuchanie opowiadania Moniki Niewielskiej - *Dżdżownica Matylda*.

Kuba i Antek bawili się w ogródku. Tata właśnie skopał grządkę i poszedł do domu po nasiona. Będą razem siać rzodkiewkę. Tymczasem chłopcy postanowili wykopać w miękkiej ziemi dołek. Nagle...! Co to???

- Robal! – krzyknął przestraszony Antek.
- O... fuj, jaki długi i obrzydliwy – dodał Kuba, jak tylko zobaczył podłużnego, różowego stworka, powoli wychodzącego z ziemi.
- Zadepczmy go! – krzyknął Antek.

W tej samej chwili chłopcy usłyszeli głośnie: „Nieeeeeeeee!”; coś świsnęło, puknęło... I nagle, zamiast świeżo rozkopanej grządki, chłopcy zobaczyli przed sobą ogromną grootę zbudowaną z kamieni, ziemi i mokrych patyków. Rozejrzeli się dokoła. Gdzie jest ogródek? gdzie dom? gdzie tata? Jak okiem sięgnąć – nic, tylko ziemia...

- Dzień dobry – usłyszeli nagle z boku. Obejrzeli się. To mówił ogromny różowy wąż, który za chwilę pewnie będzie chciał ich połknąć.
- Nie bójcie się, jestem dżdżownica – powiedział wąż. – Mam na imię Matylda. Kuba i Antek spojrzeli na siebie niepewnie. Matylda uśmiechała się. Nie wyglądała groźnie.
- Dżdżownica? – zapytał zdziwiony Kuba. – Co my tu robimy? Gdzie jest nasz ogródek? – dopytywał Antek.
- Przed chwilą mieliście ochotę mnie zadeptać. Dlatego postanowiłam coś wam pokazać. Widzicie na moim grzbiecie siodełko? Siadajcie, ruszamy na wycieczkę. Faktycznie, na grzbiecie dżdżownicy było zgrubienie, które okazało się bardzo wygodnym siodełkiem.
- Gotowi? Trzymajcie się mocno!

Matylda płynnym ruchem wślizgnęła się do groty i wraz z chłopcami na grzbiecie ruszyła w głąb podziemnego korytarza. Chłopcy musieli schylić głowy, żeby się zmieścić. W korytarzu było dość ciemno, pachniało mokrą ziemią, korzeniami i liśćmi. Ale było całkiem przyjemnie. Po chwili usłyszeli chrupanie i mlaskanie. Najwyraźniej Matylda coś jadła!

- Matyldo, co jesz? – zawołał Antek głośnie, żeby go usłyszała.
- Ziemię – powiedziała dżdżownica trochę niewyraźnie, bo miała pyszczek pełen ziemi.

– Smaczna jest? – zapytał Kuba.

– Mi bardzo smakuje, w waszym ogródku jest wyjątkowo dobra – odpowiedziała Matyllda.

– Ale wy jej nie próbujcie, to nie jest jedzenie dla ludzi. Szybko posuwali się naprzód. Dżdżownica zjadała ziemię i w ten sposób powstawał korytarz, którym podążali.

– Niedługo dostaniemy się do mojej norki.

Rzeczywiście, wkrótce wąski korytarz zamienił się w dużą i bardzo przytulną norkę. – To mój domek – powiedziała z dumą dżdżownica.

– Tu śpię, tam się bawię, a tu mam troszkę zapasów.

Chłopcy zeskoczyli z grzbietu Matylldy i rozejrzeli się po domku. Wyglądał naprawdę miło! Było posłanie z miękkich listków, półeczki z gałązek, a nawet piłeczka ulepiona z gliny, którą chłopcy zaraz zaczęli podrzucać.

– Nieźle wam idzie – pochwaliła ich dżdżownica.

– Ale musimy już wracać, nie możecie zbyt długo tu zostać.

– Szkoda – westchnęli zgodnie chłopcy.

– Bardzo nam się tu podoba.

Jednak posłusznie wskoczyli na siodelko. Musieli się mocno trzymać, bo tym razem jechali znacznie szybciej. Nic dziwnego, wracali tym samym, świeżo zrobionym korytarzem. Bardzo szybko wydostali się na powierzchnię. Chłopcy zeskoczyli na ziemię.

– Na koniec muszę wam jeszcze coś powiedzieć. Jak widzieliście, zjadam ziemię i bardzo mi smakuje. Małe kawałki ziemi przechodzą przez moje ciało i wychodzą drugim końcem. Taką właśnie ziemię bardzo lubią rośliny! A dzięki korytarzom, które robię, w ziemi jest więcej tlenu. Korytarzami może też łatwo płynąć woda. Zobaczycie, jakie smaczne będą wasze rzodkiewki, jak już wyrosną. A teraz znikam, bo nie lubię słońca – Matyllda puściła do nich oczko i zniknęła w korytarzu...

– Do widzenia! – zawołali chłopcy i pomachali w stronę znikającego różowego ogonka.

– O, wreszcie jesteście! Szukałem was po całym ogrodzie! – Kuba i Antek usłyszeli głos taty i zobaczyli, że znów są dużymi chłopcami, a grota w ziemi stała się tak malutka, że ledwo zmieści się w niej koniuszek palca. – Chodźcie, będziemy siać rzodkiewkę!

### **3. Omówienie wyglądu i życia dżdżownic.** (R. może wykorzystać prezentację multimedialną, zdjęcia dżdżownic w ich naturalnym środowisku).

[https://www.youtube.com/watch?v=Xpuf\\_ud5mb8](https://www.youtube.com/watch?v=Xpuf_ud5mb8)

[https://www.google.com/search?q=d%C5%BCd%C5%BCownice&rlz=1C1CAFA\\_enPL727PL727&sxsrf=ALeKk01GqP5-Y\\_AS0bm1Y-VEdPY3KNJAUQ:1616870701012&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjD25\\_ekNHvAhXulIsKHWVHAeQQ\\_AUoAXoECAEQAw&biw=1366&bih=568](https://www.google.com/search?q=d%C5%BCd%C5%BCownice&rlz=1C1CAFA_enPL727PL727&sxsrf=ALeKk01GqP5-Y_AS0bm1Y-VEdPY3KNJAUQ:1616870701012&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjD25_ekNHvAhXulIsKHWVHAeQQ_AUoAXoECAEQAw&biw=1366&bih=568)

### **4. R. może opowiedzieć kilka ciekawostek o dżdżownicy np.:**

Dżdżownice mieszkają w glebie. Ich ciało jest delikatne, zbudowane z segmentów w kształcie pierścieni. Pokrywa je śluz, który ułatwia zwierzętom poruszanie się pod ziemią. Swoją nazwę dżdżownice zawdzięczają temu, że podczas deszczu, tzw. dżdżu, wychodzą na powierzchnię. Dżdżownice są małe, zupełnie niegroźne, ale są smakowitymi kąskami dla wielu zwierząt, np.: dla ptaków, jeży i kretów. Odgrywają ważną rolę w przyrodzie – drążąc

korytarze w ziemi, spulchniają ją i napowietrzają. Dzięki ich obecności w ziemi inne organizmy mają lepszy dostęp do związków odżywczych i wody, które pobierają z gleby.

Ogrodnicy chętnie hodują te pożyteczne stworzenia w kompostownikach – dzięki dżdżownicom powstaje wartościowy nawóz, którego można użyć do wzbogacenia gleby w składniki odżywcze tak potrzebne, by zbierać bogate plony.

#### **5. Zabawy badawcze:**

Jeśli będziecie Państwo mieli możliwość obserwowania „prawdziwej” dżdżownicy wraz z dzieckiem, to proszę wykonać poniższe czynności w taki sposób, aby nie zrobić krzywdy dżdżownicy.

– Obserwowanie dżdżownicy przebywającej w pobliżu kartki papieru zwilżonej octem (odsuwa się od źródła zapachu).

– Obserwowanie dżdżownicy poruszającej się na kartce papieru.

**Wniosek:** przy poruszaniu się dżdżownicy słychać szmer. Po przesunięciu się dżdżownicy na kartce pozostaje ślad. Dżdżownica porusza się rozciągając ciało, a potem je kurcząc. Przy poruszaniu się dżdżownica przypomina sprężynkę. Porusza się przodem i tyłem.

– Obserwowanie reakcji dżdżownicy na przeszkodę.

**Wniosek:** dżdżownica nie zatrzymuje się, nie omija przeszkody, próbuje ją pokonać.

#### **6. Zabawa ruchowa przy muzyce połączona z ćwiczeniami ortofonicznymi.**

Dziecko tańczy przy muzyce, na przerwy zatrzymuje się w miejscu, a następnie:

- klaszcze w dłonie mówiąc głośno – dżo, dżo, dżo,

- uderza dłońmi o kolana mówiąc – dżu, dżu, dżu,

- krzyżuje ręce i uderzając dłońmi o ramiona wypowiada – dże, dże, dże.

#### **7. Chętne dzieci proszę o wykonanie pracy plastycznej pt.: „Ogród pełen kwiatów” w którym np.: mogą zamieszkiwać nasze pożyteczne dżdżownice.**

lub

Proszę, aby dziecko wypełniło dokładnie kontur rysunku dżdżownicy .

*link do kolorowanek:*

[https://www.google.com/search?q=d%C5%BCd%C5%BCownica+grafika+kolorowan ka&tbm=isch&chips=q:d%C5%BCd%C5%BCownica+grafika+kolorowan ka,online\\_c hips:darmowe+kolorowan ki&rlz=1C1CAFA\\_enPL727PL](https://www.google.com/search?q=d%C5%BCd%C5%BCownica+grafika+kolorowan ka&tbm=isch&chips=q:d%C5%BCd%C5%BCownica+grafika+kolorowan ka,online_c hips:darmowe+kolorowan ki&rlz=1C1CAFA_enPL727PL)

#### **8. Na koniec zapraszam do zabawy ruchowej przy piosence pt.: *Wiosna w ogródku***

<https://www.youtube.com/watch?v=gpZElYqu1Ag>

**Dziękujemy za uwagę, pozdrawiamy i do jutra :)**

